

Fylkesmannen i Vestfold

Vår saksbehandler / telefon:
Berit Løkken
33 37 11 95

Deres referanse:

Vår referanse:
2016/2529
Arkivnr: 461.1

Vår dato:
24.08.2016

Avgjørelse på klage vedrørende pålegg om omlegging og separering av private stikkledninger - Tønsberg kommune

Vi viser til oversendelse av klage på vedtak om separering av privat avløpsanlegg og utkobling av septiktank fra Tønsberg kommune

Tønsberg kommunes nedleggelse av sidegren av hovedavløpsledning i eiendomsgrensen mellom [redacted] er i overensstemmelse med de arbeider kommunen gjennomfører for å utbedre hovedavløpsnett.

Fylkesmannen opprettholder kommunens pålegg om krav til separering. Dersom de private stikkledninger allerede er separert skal dette dokumenteres overfor kommunen.

Fylkesmannen opprettholder med dette kommunens vedtak av 10.9.2015.

Fylkesmannens avgjørelse er endelig og kan ikke påklages.

Bakgrunn for saken

Tønsberg kommune har i forbindelse med sitt arbeid med å fornye vann- og avløpsnett i kommunen, i dette tilfellet Østre vei, pålagt eiendommen [redacted] å separere avløpet og koble ut septiktank, jf. brev av 10.9.2015. Pålegget er hjemlet i forurensningsloven § 22, andre ledd, og § 26 siste ledd.

I forbindelse med disse arbeidene har kommunen lagt nytt hoved-vann- og avløpsanlegg i Østre vei. Spillvann ledes nå i egen ledning til Tønsberg renseanlegg, mens overvann ledes til egen ledning til nærliggende resipient. Tidligere var dette samlet i en felles ledning. Noe av bakgrunnen for å fornye avløpsnett er å sikre at det i all hovedsak er ren kloakk som ledes til renseanlegget og behovet for rehabilitering av eldre ledninger.

Pålegg om separering av private stikkledninger er gitt alle tilknyttede abonnenter i området, d.v.s. skille kloakk og overvann før tilknytning for at tiltaket skal få tilsiktet miljømessige effekt.

Kommunen vil som en del av fornyingsarbeidet fjerne en streng av hovedledningen som tidligere gikk omtrent i grensen mellom eiendommene () 25, og videre skrått mellom eiendommene g 25 B. Eiendommene 21 og 23 har vært tilkoblet hovedledningen der den har gått mellom eiendommene. Ny hovedledning går nå i sin helhet i vei. Eiendommer vest for : vei, og som tidligere var tilkoblet hovedledningen som gikk mellom eiendommene, er nå tilkoblet den nye hovedledningen. Dette medfører nytt påkoblingspunkt for eiendommene). Nytt påkoblingspunkt er vist i kartvedlegg i brevet av 10.9.2015.

Eierne av ble varslet i brev av 14.08.2015 om omlegging av kommunens ledningsnett i () og betydning for den enkelte vedrørende separering av private avløpsledninger. I vedlegg til varselet er det gitt nærmere orientering om bakgrunnen for kommunens tiltak, og betydningen av at den enkelte private foretar tilsvarende utbedringer. Det er gitt veiledning for utføringen for den enkelte private når kommunen legger nye hovedledninger, herunder arbeidet med de enkelte private stikkledninger og utkobling av septiktanker. Det er også gitt informasjon om kommunal tilskuddsordning utover en viss beløpsgrense for gjennomføring av tiltaket.

I forbindelse med at kommunen ønsker å fjerne den delen av hovedledningen som går mellom klagernes eiendom, og også over naboeiendommene (), har man tilbudt klagerne å etablere en stikkledning fra den nye hovedledningen over naboeiendommene og fram til eiernes eiendomsgrense. Klagerne vil kunne overta denne vederlagsfritt mot å stå for fremtidig ansvar og drift, sammen med stikkledning fra klagernes boliger. I etterkant har eierne av 25 A og B motsatt seg etablering av ledning over sine eiendommer som ikke eies og driftes av kommunen.

I referat fra kommunens befaring 2.2.2016 med klagerne oppsummeres at siden grunneierne av () motsetter seg private eiere av ledningen over deres eiendommer, må klagerne velge en annen trase gjennom egne eiendommer for å knytte seg til det kommunale nettet.

I brev til Fylkesmannen av 15.4.2016 har Tønsberg kommune oversendt klagen av 20.2.2016 med sine vurderinger. Til oversendelsen var det også vedlagt korrespondansen som har vært mellom klagerne og kommunen siden kommunens pålegg ble gitt.

Klagens innhold

Eierne av de to eiendommen () 21 og 23, har i felles brev av 10.02.2016 påklaget kommunens pålegg.

Etter Fylkesmannens vurdering omfatter klagen følgende:

1. Kommunen ikke har hjemmel etter forurensningsloven § 22 til å fjerne / legge ned eksisterende hovedledning som i dag går i skillet mellom de to eiendommen () og 23.

Klagerne viser til at kommunen i dette tilfellet har valgt å legge ned deler av en kommunal ledning, hvor tilførsel av avløpsvann fra boligene allerede er separert. Kommunens valg om nedleggelse av denne delen ansees ikke i overensstemmelse med forarbeidene til forurensningsloven. Det vises til at nedleggelsen ikke er «en fullstendig utskiftning av ledningsnett» og heller ikke en omlegging. Etter klagernes mening er en omlegging å forstå som overgang fra fellessystem til separatsystem. Kommunen velger å ikke lenger å benytte seg av deler av en ledning som de private har vært tilkoblet siden byggene var nye for ca. 45 år

siden. Dette ansees derfor ikke som en «utskifting» av ledningsnett, men en «nedleggelse». Videre vises det til at å legge ned deler av kommunens ledning for så å pålegge de private å flytte sine tilkoblingspunkter ca. 50 m, som er en mangedobling av de opprinnelige lengder, ikke faller inn under kommunens hjemmel til å gi pålegg.

2. Kommunens krav om separering av de private stikkledningene er ikke gyldig etter forurensningsloven § 22 annet ledd, da avløpsvannet fra eiendommene allerede er separert.

Klagerne viser til at stikkledningene kun inneholder spillvann fra husholdningene. Alt overvann fra begge hus har gått og går fortsatt direkte til bakken. Krav om separering av stikkledningene har derfor ingen relevans, og lov hjemmelen kan derfor ikke anvendes.

Fylkesmannens vurdering

Innledningsvis vil Fylkesmannen vise til at forarbeidene til forurensningsloven som klagerne anfører, diskuterer og redegjør for behovet for en hjemmel som ga kommunene anledning til å pålegge den private part å separere/ legge om til separatsystem. Forarbeidene viser til eksempler på forutsetninger for bruk av en slik hjemmel.

Denne hjemmelen, jf. § 22 i forurensningsloven, ble gitt kommunene da loven trådte i kraft i 1983.

Fylkesmannen har følgende kommentarer til klagen:

Ad. punkt 1

Fylkesmannen er kjent med at Tønsberg kommune utfører betydelige oppgraderinger av sitt hovedavløpsnett. Oppgraderingen omfatter både omlegginger til nye traseer for deler av avløpsnett, rehabilitering /utskifting av deler av avløpsledningene og omlegginger fra fellessystem til separatsystem slik at det i hovedsak skal være kloakk / spillvann som føres til renseanlegget. Det siste både for å redusere faren for utslipp av forurenset vann underveis til renseanlegget, og fordi det er kostbart å rense «rent» vann. Dette er bl.a. tiltak som også Fylkesmannen følger opp over for kommunene i nye utslippskonsesjoner for ledningsnett etter retningslinjer fra sentrale myndigheter.

I forbindelse med utbedringer av kommunens avløpsnett, vil man i denne delen av kommunen legge om deler av hovedavløpsnett. Tønsberg kommune viser i brev av 21.10.2015 til strategi hvor man tilstreber å legge kommunale ledninger i størst mulig grad i veigrunn, bl.a. for å forenkle fremtidig vedlikehold og fjerne båndlegging av privat eiendom. Dette tilsvarer arealet fire meter til hver side av den kommunale ledningen. Strategien er med på å effektivisere den offentlige forvaltningen, noe som også bidrar til god samfunnsøkonomi.

I den opprinnelige hovedledningen som lå mellom eiendommene var det også tilknyttet noen eiendommer vest for . Da kommunen la nye hovedledninger i eiendommene i vest knyttet til det nye nettet i . Da kommunen ikke lenger har behov for å beholde ledningsstrekket som går over de aktuelle eiendommene, mener man det heller ikke er riktig å videreføre denne som kommunalt eiet over selvkostfinansieringen.

Kommunens nedleggelse av sidegren av avløpsnett som går i eiendomsgrensen mellom 21 og 23, er etter Fylkesmannens vurdering i overensstemmelse med den myndigheten kommunen er gitt etter forurensningsloven § 22 andre ledd, som del av de utbedringsarbeider kommunen gjennomfører for avløpsnett i sin helhet i kommunen.

Ad. punkt 2

I den foreliggende klagen vises det til at stikkledningene fra eiendommene 23 kun leder spillvann til kommunens hovedledning. Det er vist til at overvann fra eiendommene ledes til grunnen, og at det er foretatt fargetester. Klagerne viser til at denne var negativ.

Forurensningsloven § 22 andre ledd gir kommunene hjemmel til å pålegge omlegging eller utbedringer av private stikkledninger, når kommunen gjør tilsvarende omlegging eller utbedringer. I dette tilfellet utfører kommunen slike utbedringer, idet hovedavløpsnettets legges om fra å være et fellessystem for både spillvann og overvann til separate ledninger for henholdsvis spillvann og overvann. Hensikten med å legge om til separatsystem har kommunen redegjort for bl.a. i vedlegg til varselet, jf. brev av 14.08.2014.

Dette er viktige tiltak som prioriteres av sentrale myndigheter bl.a. for å redusere utslipp til lokale resipienter, og bidra til at det i hovedsak er spillvann som renses ved renseanleggene, og ikke rent vann (overvann). Det siste vil redusere kostnadene, og dermed også være av stor samfunnsøkonomisk gevinst sammen med å oppnå en bedret miljømessig effekt.

Tønsberg kommune har i brev av 21.10.15 vist til at dersom det kun er spillvann i de private stikkledningene, kan man se bort fra dette pålegget.

Kommunen bemerker at erfaringsmessig er eldre ledninger utette og modne for utskifting. Det opplyses i klagen at de private stikkledningene som er tilkoblet hovedledningen og som går i grensen mellom eiendommene, har vært benyttet sidene byggene var nye for 45 år siden. Det fremkommer i vedlegg til varselet de forhold som bør utredes og eventuelt utbedres ved bruk av eldre ledninger. Det anbefales videre å diskutere de tekniske løsningene med et privat entreprenørfirma.

Etter Fylkesmannens vurdering foreligger kommunens hjemmel, jf. forurensningsloven § 22 andre ledd, til å kreve separering av stikkledninger som innehar både spillvann og overvann fra en bolig /eiendom, når denne skal tilknyttes et offentlig nett hvor spillvann skal ha prioritet. Videre omfatter hjemmelen også utbedring av den private stikkledningen dersom det er behov for dette.

I dette tilfellet vil, slik kommunen har redegjort for, pålegget om separering frafalles når klagerne dokumenterer dette overfor kommunene. Tilsvarende skal det dokumenteres at de spillvannsledninger som skal benyttes ved tilknytning til kommunalt nett, er tilfredsstillende slik det fremgår av vedlegg til varselet av 14.08.2015.

Konklusjon

Tønsberg kommunes nedleggelse av sidegren av hovedavløpsledning i eiendomsgrensen mellom er i overensstemmelse med de arbeider kommunen gjennomfører for å utbedre hovedavløpsnettets. Hjemmelen følger av forurensningsloven § 22.

Fylkesmannen opprettholder kommunens pålegg om krav til separering, jf. våre kommentarer under punkt 2, og/eller utbedring av private stikkledninger ved tilknytning til det kommunale avløpsnettets. Dersom de private stikkledninger allerede er separert skal dette dokumenteres overfor kommunen. Kommunens hjemmel for pålegg er i overensstemmelse med forurensningsloven § 22.

Fylkesmannen opprettholder med dette kommunens vedtak av 10.9.2015. Fylkesmannens avgjørelse er endelig og kan ikke påklages.

Med hilsen
Miljø- og samfunnssikkerhetsavdelingen

Elisabet Rui
fylkesmiljøvernssjef

Berit Løkken
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Tønsberg kommune

Postboks 2410 3104 Tønsberg

